

FAMILIA HOHERZOLEN

Carol I

Atunci cand a avut loc consultarea romanilor cu privire la viitorul celor doua Principate, Moldova si Muntenia, in cadrul asa numitelor "divane ad-hoc", s-a hotarat unirea Principatelor si aducerea la conducere a unui Principe dintr-o familie domnitoare straina. Dupa domnia de scurta durata a lui Alexandru Ioan Cuza, in anul 1866, Locotenenta Domneasca l-a adus la putere pe tanarul de numai 27 de ani, Carol de Hohenzollern-Sigmaringen.

Carol s-a nascut la Sigmaringen, in ziua de 7/20 aprilie 1839, fiind al doilea fiu al Principelui Carol Anton de Hohenzollern-Sigmaringen si al sotiei sale, Josefina. Dupa terminarea cursurilor secundare, Carol a urmat la scoala de cadeti din Munster, iar apoi, in 1857, scoala de artilerie de geniu din Berlin. El s-a remarcat, pe cand avea gradul de locotenent, in razboiul austro-germano-danez, participand la asediul cetatii Fredericia.

In 1866, dupa ce Contele de Filip de Flandra refuzase tronul Principatelor Unite, Ion C. Bratianu a plecat in Germania pentru a-l aduce in tara pe Principele Carol. Dupa o calatorie incognito plina de peripetii, cu trenul pe ruta Duseldorf-Bonn-Freiburg-Zurich-Viena-Budapesta, pe data de 8 mai 1866, Carol a ajuns la Bazias, unde s-a imbarcat pe un vapor dunarean care l-a dus pana la granita cu Romania. El avea un pasaport fals, calatorind deghizat ca om de afaceri, pentru ca intre Germania si Austria exista la acea data o stare conflictuala.

La 10 Mai 1866, Carol a sosit la Bucuresti, capitala Romaniei, intampinat de multimi entuziaste. Acest moment a reprezentat nasterea Dinastiei, si in acelasi timp inceputul unei perioade de profunde schimbari in societatea romaneasca. Romania avea inca, la acea vreme, statut de tara aflata sub suzeranitate turca.

Principele Carol a primit titlul de Domnitor si a jurat credinta in fata adunarii parlamentare.

In 1869 Domnitorul Carol s-a casatorit cu Elisabeta de Wied, iar in 1871 se nastea Maria, prima principesa romana din Dinastia de Hohenzollern. Din pacate, Maria a murit de scarlatina la numai 3 ani.

Primii ani ai domniei, nu au fost prea usori pentru Carol. Domnitorul s-a adaptat destul de greu la agitata viata politica a Principatelor Unite, fiind, in jurul anului 1870, la un pas de abdicare. Nu avea, insa, sa treaca prea mult timp pana cand Carol avea sa se remarce, conducand armatele ruso-romane in timpul razboiului pentru independenta. Proclamarea Independentei Romaniei pe 10 Mai 1877 a constituit un moment extrem de important in dezvoltarea statului modern roman, moment la care Carol a avut o contributie esentiala.

Afirmarea Romaniei ca tara europeana independenta a facut necesara schimbarea statului ei de Principat. Astfel, in 1881, Carol I primeste titlul de Rege iar Romania devenea Regat. Dupa proclamarea Regatului, Carol I l-a desemnat ca mostenitor al tronului pe Ferdinand, cel de-al doilea fiu al fratelui sau mai mare. Prin aceasta se asigura continuitatea Dinastiei de Hohenzollern pe tronul Romaniei.

Cei 48 de ani de domnie ai lui Carol au dus la schimbari majore in viata statului roman. Regele era un om extrem de sever si disciplinat, cu o moralitate impecabila. El a incercat toata viata sa impuna colaboratorilor stilul sau meticulos si exact. Regina Elisabeta spunea despre sotul ei ca "*si in somn el poarta Coroana pe cap*". Romania a parcurs o perioada de dezvoltare marcata, atat in domiul economico-social cat si in cel al culturii.

La declansarea Primului Razboi mondial, Regele Carol nu s-a opus hotararii Consiliului de Coroana de a nu se alatura Germaniei, dar acest moment a insemnat pentru el o grea lovitura. In 1914, Regele Carol I avea sa inchida ochii, la varsta de 75 de ani, lasandu-l pe nepotul sau, Ferdinand, sa infaptuiasca ceea ce el nu a putut sa faca: pornirea la lupta, in fruntea armatelor romane, impotriva tarii sale natale si unirea provinciilor romanesti intr-un singur stat.

Carol se odihneste la Curtea de Arges, in Biserica Episcopala, unde dupa numai doi ani de la moartea sa, a fost inmormantata si credincioasa lui sotie, Elisabeta.

Ferdinand

La moartea Regelui Carol I, tronul a fost mostenit de catre Ferdinand, fiul fratelui mai mare al defunctului Rege. Ferdinand, dupa cum ne spune Nicolae Iorga in "Istoria Romanilor", "*era pentru cei mai multi un necunoscut si un netinut in seama, pentru cativa o taina, aproape pentru nimeni o certitudine*". Timiditatea sa innascuta nu lasa sa se intrevada prea usor faptul ca era un om de o vasta cultura, pasionat botanist si vorbitor curent de mai multe limbi straine, intre care greaca veche si ebraica. Insa in numai 13 ani de domnie, dintr-un "necunoscut", Ferdinand avea sa devina un mare Rege, supranumit fie "Intregitorul", fie "Lealul" pentru felul in care si-a dedicat viata tarii sale.

Ferdinand s-a nascut la Sigmaringen, in anul 1865, fiind al doilea fiu al Principelui Leopold de Hohenzollern, fratele mai mare al Regelui Carol, si al Princesei Antoaneta, infanta Portugaliei. El a venit pentru prima oara in Romania la numai 19 ani, in 1884, dupa care s-a reintors in Germania pentru a-si continua studiile liceale si universitare. In 1889, dupa terminarea Universitatii din Lipsca si a Scolii Superioare de Stiinte Politice si Economice din Tubingen, Principele s-a stabilit la Bucuresti pentru a-si putea indeplini atributiile de mostenitor al tronului Romaniei.

Dupa o idila cu poeta Elena Vacarescu, domnisoara de onoare a Reginei Elisabeta, relatie intrerupta prin interventia Consiliului de Ministrii, care a reamintit Principelui ca nici un membru al Familiei Regale nu se poate casatori decat cu Princesese de origine straina, Ferdinand s-a insurat, pe data de 10 ianuarie 1893, cu Maria de Edinborough, din Familia Regala a Angliei. Impreuna au avut 6 copii, cel mai mare, botezat Carol, urmand sa devina Regele Carol al II-lea.

Frumusetea fizica cu care Ferdinand fusese din plin inzestrat, avea sa fie de foarte scurta durata. In 1897, Principele s-a imbolnavit de febra tifoida, scapand cu viata ca printr-o minune. "*Din ruina fizica a lui Ferdinand, nu supravietui decat doar neasemuita frumusetea a mainilor sale*" scrie Sterie Diamandi in cartea sa "Galeria oamenilor politici".

In 1914, Ferdinand a devenit Rege al Romaniei, la 49 de ani, depunand juramantul solemn si promitand ca va fi "un bun roman". In timpul razboiului mondial Regele Ferdinand s-a alaturat curentului favorabil Antantei, si, in 1916, pe 14 august, a prezidat Consiliul de Coroana in cadrul caruia a luat o hotarare dramatica: intrarea Romaniei in razboi impotriva tarii sale natale, Germania. Cu tot entuziasmul romanilor, situatia de pe campul de lupta nu a fost favorabila, o buna parte din teritoriul Romaniei fiind ocupat de catre trupele Puterilor Centrale. Ferdinand si intregul guvern roman s-au refugiat, in noiembrie 1916, la Iasi. Pentru Rege si Familia sa a fost o perioada extrem de grea, perioada in care toate planurile pareau sa se naruie. In plus, in 1917, murea de febra tifoida, la numai 4 ani, Principele Mircea, cel de-al saselea copil al cuplului regal. Desi familia sa din Germania l-a renegat, la Castelul Hohenzollernilor arborandu-se steagul de doliu, Ferdinand nu si-a pierdut sperantele. Astfel, el a refuzat sa ratifice pacea separata intre Puterile Centrale si Romania. In cele din urma, situatia avea sa se schimbe in cursul anului 1918, anul de nastere al Romaniei Mari. Ferdinand s-a intors triumfal la Bucuresti, in fruntea armatei sale eroice, trecand pe sub arcul de triumf, intampiant fiind de populatia entuziasta.

Regele Ferdinand nu a fost insa scutit necazuri. Fiul sau cel mai mare, mostenitorul tronului, traia o viata scandaloasa si, incalcand ordinea monarhica, s-a casatorit clandestin la Odessa, cu Ioana Lambrino.

Tribunalul Ilfov a anulat insa casatoria, iar Ioana Lambrino a fost exilata impreuna cu fiul nelegitim al lui Carol. Principele a fost trimis intr-o lunga calatorie in jurul lumii, pentru "a o uita" pe Ioana Lambrino. Pe 10 mai 1921, Carol s-a casatorit la Atena cu Elena, fiica Regelui Constantin al Greciei.

In 1921, Ferdinand va avea bucuria sa traiasca nasterea nepotului sau, Mihai, fiul lui Carol si al Elenei. Cu toate acestea, mariajul dintre Carol si Elena nu avea sa reuseasca, mostenitorul tronului parasindu-si sotia si fiul, fugind la Paris impreuna cu amanta sa, Elena Lupescu. In cele din urma, cu inima tulburata, Regele il desemneaza ca urmas la tron pe nepotul sau, Mihai, dezmostenindu-l, in acelasi timp, pe fiul sau Carol.

Dupa o domnie ilustra de 13 ani, Ferdinand s-a stins la Sinaia, la numai 62 de ani, in umra unei lungi suferinte, pricinuite de un cancer de colon. In timpul vietii sale, Regele a vazut faurindu-se Romania Mare, a infaptuit reforma agrara, impartind pamant taranilor, capatand pentru aceasta si numele de "Rege al Taranilor", a promulgat Constitutia din 1923, lege fundamentala liberala si democratica. A fost inmormantat la Curtea de Arges, alaturi de unchiul sau, Regele Carol I, si Regina Elisabeta, pe lespede sa de mormant stand scris:

"Aici odihneste robul lui Dumnezeu Ferdinand I, Rege al Romaniei, nascut la 24 august 1865, rapostat la 20 iulie 1927 la castelul Pelisor. Luand carma tarii la 11 octombrie 1914, a tras sabia la 15 august 1916 pentru dezrobirea romanilor de peste vechile hotare, infaptuind intregirea neamului si incoronandu-se la 15 octombrie 1922 la Alba Iulia ca primul Rege al tuturor romanilor"

Carol al II-lea

Cel mai controversat dintre cei patru Regi ai Romaniei este, fara indoiala, Carol al II-lea. Foarte multi au vazut in el principalul vinovat pentru dezmembrarea statului roman la inceputul celui de al doilea razboi mondial. Carol al II-lea a instaurat prima dictatura din Romania secolului al XX-lea. Viata lui aventuroasa a fost criticata de catre toti contemporanii sai, indignandu-i pana si pe cei mai loiali sustinatori ai monarhiei. Fiu al Principelui Mostenitor Ferdinand si al Principesei Maria, Carol s-a nascut in anul 1893, pe 3 octombrie, la Sinaia, fiind primul Rege din dinastia de Hohenzollern nascut in Romania, botezat conform constitutiei, in religia ortodoxa. Mama lui il descria ca pe un "*copil frumos, cu bucle aurii*". De educatia lui s-a ocupat insusi Regele Carol I, pentru a-i asigura pregatirea necesara unui viitor suveran. Principele Carol s-a dovedit a fi un tanar inteligent si sarguincios, cu o personalitate debordanta.

Problemele nu au intarziat, inasa, sa apara. Odata cu accederea la tron a tatalui sau, Regele Ferdinand, Carol devenea, la 21 de ani, mostenitorul direct al tronului Romaniei. Tot la aceasta varsta, el devenea si senator de drept in Parlamentul Romaniei. In timpul Primului Razboi Mondial, in 1918, cand intreg guvernul si Casa Regala erau in refugiu la Iasi, Carol a parasit garnizoana in care se afla, fugind la Odessa, impreuna cu iubita lui, Ioana (Zizi) Lambrino, fiica unui maior din anturajul curtii. Acolo cei doi s-au casatorit pe ascuns. Inevitabil, un imens scandal s-a iscat. Carol a fost trimis in "arest" la Manastirea Horaita-Neamt, iar casatoria a fost ulterior anulata de catre Tribunalul Ilfov. Cu toate acestea, Carol a continuat sa se intalneasca cu iubita lui, astfel ca, in 1920, Ioana Lambrino a ramas insarcinata. In 1920 se nastea Mircea, fiul nelegitim al lui Carol. Toate acestea au dus la trimiterea lui Carol intr-o lunga calatorie in jurul lumii, pentru a o uita pe Ioana Lambrino.

In 1921, Carol a cunoscut-o pe Elena, fiica Regelui Constantin al Greciei. Cei doi aveau sa se casatoreasca in acelasi an. Pe 25 octombrie 1921, se nastea Mihai, viitorul Rege al Romaniei. Nasterea copilului a marcat starea de sanatate a principesei Elena, ceea ce a dus la o racire a relatiilor dintre cei doi. Intre timp, Carol avea sa o cunoasca pe Elena (Magda) Wolf Lupescu. Principele s-a indragostit foarte puternic de ea, Elena Lupescu reusind sa-l domine practic toata viata. Un al doilea scandal avea sa se declanseze atunci cand Carol a fugit impreuna cu amanta sa la Paris, renuntand din nou la drepturile sale de mostenitor al Coroanei. De data aceasta, Regele Ferdinand l-a indepartat din Familia Regala, desemnandu-l ca mostenitor pe nevarstnicul sau nepot, Mihai.

In 1927 Regele Ferdinand s-a stins, tronul revenindu-i lui Mihai, tutelat de o Regenta. Insa pe fondul unei situatii politice interne instabile si al crizei mondiale, Carol s-a reintors in tara, pe 6 iunie 1930, inlaturandu-si fiul de pe tron si proclamandu-se Rege. Cu toate promisiunile solemne facute lui Iuliu Maniu, pe atunci prim-ministru, ca va inceta relatia cu Elena Lupescu, dupa numai putin timp, Carol isi readucea amanta inapoi.

Regele Carol al II-lea a domnit zece ani, intre 1930 si 1940. Acesti ani au fost marcati pe de-o parte de o crestere economica marcata, de o intensa dezvoltare culturala, iar pe de alta parte de o destramare a vietii politice democratice. Un rol insemnat in faramarea partidelor l-a avut si abilul joc politic al Regelui Carol al II-lea, care de la inceput avea sa-si manifeste tendintele autoritare. In plus, camarila care s-a format in jurul sau, camarila controlata de catre Elena Lupescu, a jucat un rol nefast in culisele scenei politice romanesti. In 1938, Regele Carol a dizolvat partidele politice, a abolit constitutia democratica din 1923 si a instaurat regimul de dictatura personala. Asumandu-si responsabilitati atat de extinse, Carol si-a pregatit practic, fara voia lui, propria abdicare. Lipsa de suport extern din parte aliatilor traditionali, Anglia si Franta, debutul

razboiului mondial, si, in 1940, destramarea Romaniei Mari, prin ocuparea Basarabiei, de catre rusi, si a Transilvainei de nord-vest de catre Ungaria, au dus la erodarea completa a sprijinului politic pentru regimul lui Carol al II-lea. Pe fondul tulburarilor interne, el este nevoit sa abdice, in septembrie 1940, lasand tronul fiului sau, Mihai, iar puterile dictatoriale generalului Ion Antonescu.

Carol al II-lea a parasit tara, impreuna cu amanta sa, intr-un tren cu 12 vagoane, care adapostea imense bogatii, intre care 41 de tablouri semnate de mari artisti precum Tizian, El Greco sau Grigorescu. Dupa ce a locuit in mai multe tari latino-americe, Carol s-a stabilit in Portugalia. In timpul razboiului, si imediat dupa aceea, se pare ca el a avut unele tentative de a-si recapata tronul, luand contact si cu sovieticii, ceea ce a creat unele probleme Regelui Mihai, in perioada de negocieri pentru armistiuiu cu fortele aliate. Insa nici un partid sau om politic, cu exceptia lui Gh. Tatarascu, nu a fost de acord sa discute o astfel de posibilitate. In cele din urma, fostul Rege se casatoreste, in 1949, cu Elena Lupescu. In 1953, Carol al II-lea, suferind de cancer, s-a stins din viata. Imensa lui avere a fost mostenita de catre Elena Lupescu, care i-a supravietuit aproape 25 de ani.

Carol al II-lea a fost inmormantat in capela Regilor Portugaliei din Estoril.